

ԵՐԿՈՒ ՏԱՄՆՅԱԿԻՅ ԱՎԵԼԻ ԱՆԱՊԱՍՏԱՆ ԵՐԵՒԱՆԵՐ ՄԿՐՏՎԵՅԻՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ

Օգոստոսի 1-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի մկրտարանում, ձեռամբ Ս. Հովնան արքեպս. Տերտրյանի, մկրտվեցին և Հայ Եկեղեցու սրբալույս մյուռնով օծվեցին երկու փասնյակից ավելի անապաստան երեխաներ, որոնց մկրտելու խընդրանքով Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի 1700-ամյակի գրասենյակի վարիչ-քարտուղար Հովնան Սրբազանին էր դիմել մուրացիկ և թափառական երեխաների դաստիարակությամբ զբաղվող «Նոր Հայաստան, հումանիտար աջակցության կենտրոն»-ը: Մկրտվող երեխաներին միացան նաև կենտրոնի մի քանի աշխատակիցներ:

Մկրտության արարողությանը մասնակցեցին նախորդ կիրակի օրը ձեռնադրված յոթ նորածն քահանաները, որոնք Սրբազան Հոր հետ միասին երեխաներին բացաբրում էին Մկրտության, Դրոշմի, Հաղորդության խորհուրդները՝ հետևելով մանուկների անվարժ խաչակնքումին:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՅ ՈՒԿՐԱԿՆԱՅՈՒՄ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՎԱԾ ԴԻՎԱՆԱԳԵՏՆԵՐԻ

Օգոստոսի 4-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Ուկրաինայում հավաքարմագրված շուրջ 15 դիվանագիտական ներկայացուցչությունների ղեկավարների և գործարար շրջանակների ներկայացուցիչների՝ Ուկրաինայում Հայաստանի արտակարգ և լիազոր դեսպան Հրաչ Միլվանյանի և Ուկրաինայի հայոց թեմի առաջնորդ Ս. Գրիգորիս արքեպս. Բունիաթյանի ուղեկցությամբ:

Նորին Սրբությունն ուրախությամբ նշեց, որ 1700-ամյակի առիթով Մայր Աթոռն առաջին անգամ է հյուրընկալում մեկ այլ երկրում հավաքարմագրված դիվանագետների: Վեհափառ Հայրապետը համոզմունք հայտնեց, որ օտարերկրյա դեսպանների այցն իր նպաստն է բերելու փոխադր երկրների հետ Հայաստանի բարեկամական կապերի զորացմանը: Երախտագիտությամբ վերհիշելով 1988 թ. աղե-

փալի երկրաշարժի և անկախության հաստատման առաջին դժվարին փարիսների ընթացքում Հայաստանին ցուցաբերած օտար երկրների եղբայրական օգնությունը, Հայոց Հայրապետը գոհունակությամբ կշեց, որ այսօր բարեկամության և հանձնառության ոգին շարունակվում է մեկ այլ դրսևորմամբ՝ եղբայրական օգնությունից վերաճելով համագործակցության:

Հանդիպման ավարտին, ի պատասխան հյուրերի հարցումների, Նորին Սրբությունը ներկայացրեց Հայ Եկեղեցու ներկայիս վիճակը և նրա վերագարթոնքը անկախության փարիսներին:

ՎԵՐԱՕԾՎԵՑ 800-ԱՄՅԱ ՄԱՂՄՈՍԱՎԱՆՔԸ

Օգոստոսի 5-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հանդիսավարությամբ վերածովեց հռչակավոր Սաղմոսավանքը, 80-ամյա ընդմիջումից հետո կրկին պատարագ մատուցվեց հնագույն վանքի Ս. Միոն և Ս. Ասրվածածին եկեղեցիներում:

Նախորդ օրը Սրբալույս Մյուռոնով օծվել ու վերասրբագործվել էին փաճարի սյուներն ու գմբեթների խաչերը: Կիրակնօրյա Պատարագից առաջ Վեհափառ Հայրապետի և նրան ուղեկցող Գերաշնորհ Սրբազան Հայրերի ձեռքով վերածովեցին Ս. Սևդանները:

«Երկիր և մշակույթ» լրագրորդական կազմակերպությանն անդամագրված սփյուռքահայ եկեղեցասեր երիտասարդների աշխատանքով նորոգվել են վանական համալիրի գմբեթները, փեղադրվել նոր դռներ ու պատուհաններ: Վերականգնման գործն իր ավարտին հասավ 1700-ամյակի հոբելյանական փարում՝ ամերիկաբնակ մեծանուն բարերարներ փեր և փիկին Հրայր և Աննա Հովնանյանների դուստր Էդիլ Հովնանյանի հովանավորությամբ:

Վանական համալիրն ամրոցությամբ՝ վանքի գլխավոր Ս. Միոն և հարակից Ս. Ասրվածածին եկեղեցիները, հոյակերպ գավիթն ու գրատունը, 13-րդ դարում կառուցվել են հայոց Վաչուրյան իշխանական տան մեծանուն իշխանները:

Սրբազան արարողությունից հետո բազմաթիվ ուխտավորներին շնորհավորեց Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Հայրապետը: Նորին Սրբությունն իր գնահատանքը հայրենց Ս. Մեսրոպ արքեպս. Աշճյակին, Ս. Տաթև արքեպս. Սարգսյանին և Արագածոտնի թեմի առաջնորդական փեղապահ Ս. Վազգեն վրդ. Միրզախանյանին, որոնց նախանձախնդիր աշխատանքի շնորհիվ վերաբացվեց 800-ամյա վանական համալիրը:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՈՂԶՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔԸ ՀՈՒՆԻՍԻ 18-ԻՆ ՄԿՍՎԱԾ ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԽԱՂԵՐԻ ԲԱՑՄԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց Կաթողիկոսը օգոստոսի 18-ին ողջույնի հայրապետական խոսք է ասել համահայկական երկրորդ խաղերի բացման առիթով:

«Սրբի անկունն բերկրանքով Ամենայն հայոց Սրբություն Սրբոց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնից ողջունում ենք հանդիսավոր բացումը Մայր հայրենիքում համահայկական երկրորդ խաղերի:

Մեզ համար առանձնակի ուրախության առիթ է հայոց Մեծ Դարձի 1700-ամյակի խորհրդով պատկազարդ այս տարում, Միաձուլեց Մայր Աթոռի շնորհաբաշխ հովանու ներքո, Ազատն Մասյաց հայացքի առջև, հայոց ազար ու անկախ հայրենիքում օրհնել և հայրապետական Մեր պարգամը հղել աշխարհի տարբեր ակնյուններից ժամանած հայագի մարզիկներին:

Արդարև, բարի է նախաձեռնությունը խաղերի կազմակերպիչների, որ կոչված է մախակյան գեղեցիկ այս ձևակերպումով ամրապնդելու սիրտ, եղբայրության ոգին երիտասարդ հայորդիների սրտերում, համախմբելու Մայր հայրենիքին ու Եկեղեցուն ծառայություն մատուցելու վեհ գաղափարի շուրջ, նպաստելու նրանց ազգային գիտակցության առավել զորացմանը՝ ի խնդիր մեր ժողովրդի նվիրական իղձերի ու տեսիլների իրականացման:

Համահայկական երկրորդ խաղերի բացման առիթով հայրապետական Մեր պարգամն է՝ մշտապես միասնական ու միակամ լինել, արմատավորել գեղեցիկ այս ավանդույթը հայրենական մեր կյանքից ներս՝ այն դարձնելով հայրենաշինության, եղբայրսիրության և հոգեկոտորոզմի բերկրալի հրավեր:

Հղում ենք հայրական Մեր սերը, գնահատանքն ու օրհնությունը համահայկական խաղերի կազմակերպիչներին ու բոլոր մասնակիցներին՝ հայցելով Տիրոջ հանապազ զորակցությունն ու հովանին նրանց:

Բարի և բոլոր համահայկական երկրորդ խաղերին», - ասված է Աեհափառ հայրապետի ողջույնի խոսքում:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԱՌԱՋԻԿԱՅՈՒՄ ԿԱՅՅԵԼԻ ՎՐԱՍՏԱՆ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Ամենայն հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն ընդունել է Վրաստանի Հանրապետության խորհրդարանի պարզամալոր, Վրաստանի հայերի միության նախագահի առաջին տեղակալ Վան Բայրությունյանի և Աջարիայի Ինքնավար Հանրապետության հայ համայնքի «Վերածնունդ» միության նախագահ Արմեն Գևորգյանին: Հյուրերը Վեհափառ հայրապետին շնորհավորել են Նորին Սրբության 50-ամյա հոբելանի առիթով և հույս հայտնել, որ հայ-վրացական բարիդրացիական հարաբերությունները կպահպանեն ավանդական ջրմուկությունը:

Քննարկվել է Ամենայն հայոց Կաթողիկոսի՝ առաջիկայում Վրաստան (Նինո-ծմինդա, Ախալքալաք, Ախալցխա) կաթարելիք ուխտագնացության խնդիրը:

Վեհափառ հայրապետը հավաստել է, որ այդ այցի շրջանակներում, ընդառաջելով Աջարիայի Ինքնավար Հանրապետության նախագահ Ալան Աբաշիձեի հրավերին և անստյով աջարահայության խնդրանքին, կժամանի նաև Բաթում, որպեսզի տեղի նորանորոգ հայկական եկեղեցին սրբազործի հայրապետական օծումով:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՄ ԶԻ ՔԱՋԱԼԵՐՈՒՄ ՅԼԱՄԱՐՏԻ ԱՆՅԿԱՅՈՒՄԸ ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը միջազգային կենդանապաշտպան և հասարակական կազմակերպություններից, Եվրոպայում գործող եկեղեցիների հոգևոր հայրերից և ասեփառ անձանցից ստացել է ահագանգ-հեռագրեր, որոնցում ընդգծվում է մարտնչությունը, որ Երևանում սեպտեմբերի 7-9 անցկացվելու է ցլամարտ՝ նվիրված Քրիստոնեությունը հայաստանում պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակին:

Քանի որ շրջանառության մեջ դրված լուրերը կեղծ հղում ունեն, թե իբր հայ Եկեղեցին ոչ միայն հանդուրժում է, այլ նաև համաձայնել է հայաստանում ցլամարտի անցկացմանը, ուստի Մայր Աթոռի Տեղեկատվական համակարգը լիազորված է հայտարարելու, որ Երևանում ցլամարտի հավանական անցկացումը որևէ կապ չունի 1700-ամյակի սեպտեմբերյան տոնակապարտությունների եկեղեցական ծրագրերի հետ:

Ավելին, հայ Առաքելական Եկեղեցին չի ընդունում և չի սատարում զվարճանքային այնպիսի միջոցառումները, որպիսիք արյունալի տեսարաններ են մարտուցում զանգվածներին՝ հիմնովին խտրաբերելով հայկապետ մանուկների, պատանիների և երիտասարդների հոգևոր կերտվածքը, ձևախեղելով քրիստոնեական բարոյակալության և քրիստոնեական կենսակերպի չափանիշները:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԵՎ ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՔՆՆԱՐԿԵՑԻՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԵՎ ՄԱՅՐ ԱԹՈՈՒ ՆՈՐԱԿԱԹՈՒՅՑ ԲԱՑ ԽՈՐԱՆԻ ՈՒ ԿԱՄԱՐԻ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՓՈԽԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

2001 թ. օգոստոսի 30-ի առավոտյան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն և Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, Երևանի քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանի ուղեկցությամբ, այցելել են նորակառույց Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի՝ շինարարության ավարտական փուլի աշխատանքների ընթացքին ծանոթանալու համար:

Վեհափառ Հայրապետը գոհունակությամբ նշել է, որ Երևանի Մայր եկեղեցու շինարարությունը կավարտվի նախատեսված ժամկետներում: Մայր եկեղեցու գլխավոր ճարտարապետը նախագահին ծանոթացրել է, թե ինչպիսի հարդարման աշխատանքներ են մնացել կատարելու: Քննարկվել է նորակառույց եկեղեցու շրջակայքը ոչ միայն բարեկարգելու, այլ նաև մոտակա ժամանցային օբյեկտների պարզաճության խնդիրը:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն և Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցու շինարարության ընթացքին ծանոթանալուց հետո մեկնել են Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին՝ նորակառույց Բաց Խորանի և Մայր Աթոռի նոր մուտքի՝ մեծածավալ Կամարի աշխատանքապարակ: